

บันทึก

เรื่อง การกำหนดสมัยประชุมสามัญประจำปีของสภาจังหวัด

กรมการปกครองมีหนังสือ ด่วนมาก ที่ มท ๐๔๑๒/๓๖๗๙๐ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๓๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ด้วยจังหวัดสงขลาและจังหวัดอุดรธานีหรือกระทรวงมหาดไทยเกี่ยวกับการตีความตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๔๙๘ และข้อบังคับการประชุมสภาจังหวัด พ.ศ. ๒๔๙๘ ในประเด็นเกี่ยวกับการกำหนดสมัยประชุมสามัญประจำปี ซึ่งสภาจังหวัดสงขลาและสภาจังหวัดอุดรธานีเห็นว่า เมื่อสภาจังหวัดชุดเดิมก่อนที่จะหมดวาระลงได้ประชุมสมัยสามัญประจำปี ๒๕๓๓ ไปแล้ว สภาจังหวัดชุดที่ได้รับเลือกตั้งเข้ามาใหม่ จึงไม่ต้องกำหนดสมัยประชุมสามัญประจำปี ๒๕๓๓ อีก จะกำหนดเฉพาะสมัยประชุมสามัญประจำปีของปีถัดไปคือปี ๒๕๓๔ เท่านั้น

กรมการปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อหารือเกี่ยวกับการกำหนดสมัยประชุมสามัญประจำปีดังกล่าวอาจตีความได้สองลักษณะ คือ

๑. เมื่อสมาชิกสภาจังหวัดชุดใหม่ได้รับเลือกตั้งเข้ามา สภาจังหวัดจะต้องกำหนดวันเริ่มสมัยประชุมสามัญประจำปีที่ได้รับเลือกตั้ง ไม่ว่าสภาจังหวัดชุดเก่าจะได้มีการประชุมสมัยสามัญในปีนั้นไปแล้วหรือไม่ก็ตาม ทั้งนี้ เพราะเมื่อได้รับเลือกตั้งเข้ามาใหม่สภาจังหวัดจะอยู่ภายใต้บังคับมาตรา ๑๖^๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๔๙๘ ซึ่งในเรื่องนี้ ข้อ ๑๓^๒ แห่งข้อบังคับการประชุมสภาจังหวัด พ.ศ. ๒๔๙๘ ได้กำหนดไว้สอดคล้องกันหรือ

๒. สภาจังหวัดไม่ต้องกำหนดสมัยประชุมสามัญประจำปีในปีที่ได้รับเลือกตั้งเข้ามาใหม่อีก ทั้งนี้ เพราะมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๔๙๘ บัญญัติไว้ว่า การประชุมสภาจังหวัดสมัยสามัญจะมีได้เพียงหนึ่งสมัยต่อปี หากจะมีการประชุมประจำปีขึ้นอีก ก็จะเป็นการประชุมสมัยวิสามัญ จะกำหนดสมัยประชุมสามัญประจำปีอีกไม่ได้

^๑พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๔๙๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๙

มาตรา ๑๖ ในปีหนึ่งให้มีสมัยประชุมสามัญสมัยหนึ่ง วันเริ่มสมัยประชุมสามัญประจำปีให้สภาจังหวัดกำหนด

การประชุมสภาจังหวัดครั้งแรก ต้องกำหนดให้สมาชิกได้มาประชุมภายในเก้าสิบวันนับแต่การเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัดเสร็จแล้ว

^๒ข้อบังคับการประชุมสภาจังหวัด พ.ศ. ๒๔๙๘

ข้อ ๑๓ การกำหนดสมัยประชุมสามัญประจำปี ให้ประธานสภาฯ ประชุมในที่ประชุมครั้งแรกว่าควรเริ่มเมื่อใดในปีนั้น กับให้กำหนดวันเริ่มสมัยประชุมสามัญของปีถัดไปไว้ด้วย

เนื่องจากประเด็นข้อหาดังกล่าวข้างต้นเป็นปัญหาข้อกฎหมาย สมควรได้รับการพิจารณาอย่างรอบคอบ กรมการปกครองจึงหารือปัญหาดังกล่าวต่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นและเพื่อถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวโดยได้รับฟังคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงมหาดไทย(กรมการปกครอง)แล้ว เห็นว่า มาตรา ๑๖^๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๔๙๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๙ บัญญัติว่า “ในปีหนึ่งให้มีสมัยประชุมสามัญสมัยหนึ่ง วันเริ่มประชุมสามัญประจำปีให้สภาจังหวัดกำหนด ฯลฯ” สมัยประชุมสามัญประจำปีของสภาจังหวัดจึงมีได้ในปีหนึ่งเพียงหนึ่งสมัย ดังนั้น ในกรณีที่ปรากฏว่าสภาจังหวัดชุดเดิมก่อนที่จะหมดวาระได้ประชุมสามัญประจำปีไปแล้ว สภาจังหวัดชุดที่ได้รับเลือกตั้งเข้ามาใหม่จึงไม่อาจกำหนดสมัยประชุมสามัญประจำปีในปีนั้นได้อีก เพราะจะเป็นการขัดต่อมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัดฯ

อนึ่ง ในกรณีที่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัดใหม่ มาตรา ๑๖ วรรคสอง^๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัดฯบัญญัติให้มีการประชุมสภาจังหวัดครั้งแรกภายในเก้าสิบวันนับแต่การเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัดเสร็จแล้ว และในการประชุมสภาจังหวัดครั้งแรกดังกล่าว ข้อ ๔^๕ของข้อบังคับการประชุมสภาจังหวัดพ.ศ. ๒๔๙๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบังคับการประชุมสภาจังหวัด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๐ กำหนดให้มีการเลือกประธานสภาและรองประธานสภา และมาตรา ๒๗^๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วน

^๓โปรดดูเชิงอรรถที่ (๒)

^๔โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑)

^๕ข้อบังคับการประชุมสภาจังหวัด พ.ศ. ๒๔๙๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบังคับการประชุมสภาจังหวัด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๐

ข้อ ๔ เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้เปิดประชุมสภาจังหวัดครั้งแรกตามความในมาตรา ๑๖ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัดพ.ศ. ๒๔๙๘ ให้เลขานุการสภาจังหวัดเชิญสมาชิกผู้มีอายุสูงสุดซึ่งอยู่ในที่ประชุมคราวนั้นเป็นประธานสภาชั่วคราวจนกว่าจะได้เลือกตั้งประธานและรองประธานสภาตามความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๔๙๘

ให้มีการเลือกตั้งประธานและรองประธานขึ้นใหม่ทุกครั้งที่มีการเปิดสมัยประชุมสามัญ ส่วนการเปิดประชุมสมัยวิสามัญนั้น ไม่ต้องมีการเลือกตั้งประธานและรองประธานสภาใหม่

ประธานและรองประธานสภาซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามความในวรรคก่อนให้อยู่ทำหน้าที่ประธานชั่วคราวต่อไปจนกว่าจะเลือกตั้งประธานและรองประธานสภาประธานและรองประธานสภาคนเดิมอาจได้รับเลือกตั้งซ้ำได้

^๖พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๔๙๘

มาตรา ๒๗ สภาจังหวัดมีอำนาจเลือกสมาชิกเป็นคณะกรรมการสามัญประจำสภาและมีอำนาจเลือกบุคคลที่เป็นสมาชิกสภาหรือมิได้เป็นสมาชิกก็ตามเป็นคณะกรรมการวิสามัญเพื่อกระทำการหรือพิจารณาสอบสวนข้อความใด ๆ อันอยู่ในวงงานของสภา แล้วรายงานต่อสภา

จังหวัด พ.ศ. ๒๔๙๘ ก็บัญญัติว่า ในการประชุมสภาจังหวัดครั้งแรก ให้สภาจังหวัดเลือกสมาชิกเป็นคณะกรรมการสามัญประจำสภาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบในการออกข้อบัญญัติจังหวัดชั่วคราวตามความในมาตรา ๓๗^๖ ดังนั้น ในกรณีที่สภาจังหวัดชุดเดิมได้ประชุมสามัญประจำปีไปแล้ว สภาจังหวัดชุดที่ได้รับเลือกตั้งเข้ามาใหม่ก็สามารถปฏิบัติหน้าที่ของสภาจังหวัดโดยการประชุมสมัยวิสามัญตามมาตรา ๑๙^๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๔๙๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๑๐ ได้ และผู้ว่าราชการจังหวัดก็อาจออกข้อบัญญัติจังหวัดชั่วคราวตามมาตรา ๓๗ ได้

(ลงชื่อ) ม. ตันเต็มทรัพย์

(นายไมตรี ตันเต็มทรัพย์)

รองเลขาธิการ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กรกฎาคม ๒๕๓๔

ในการประชุมสภาจังหวัดครั้งแรก ให้สภาจังหวัดเลือกสมาชิกเป็นคณะกรรมการสามัญประจำสภาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบในการออกข้อบัญญัติชั่วคราวตามความในมาตรา ๓๗

“พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๔๙๘

มาตรา ๓๗ ในกรณีฉุกเฉินซึ่งจะเรียกประชุมสภาจังหวัดให้ทันท่วงที่ไม่ได้ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจออกข้อบัญญัติจังหวัดชั่วคราวได้ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสามัญประจำสภาจังหวัด และเมื่อได้ประกาศไว้โดยเผยแพร่ที่ศาลากลางจังหวัดแล้วให้ใช้บังคับได้

ในการประชุมสภาจังหวัดคราวต่อไป ให้นำข้อบัญญัติจังหวัดชั่วคราวเสนอต่อสภาพิจารณา ถ้าสภาจังหวัดมีมติอนุมัติให้ข้อบัญญัติจังหวัดชั่วคราวนั้นเป็นอันใช้ได้ต่อไป ถ้าสภาจังหวัดมีมติไม่อนุมัติให้ข้อบัญญัติจังหวัดชั่วคราวนั้นเป็นอันตกไป แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงกิจการที่ได้เป็นไปในระหว่างที่ใช้ข้อบัญญัติจังหวัดชั่วคราวนั้น

“พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๔๙๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๑๐

มาตรา ๑๙ เมื่อเป็นการจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัดจะเรียกประชุมสภาจังหวัดเป็นการประชุมสมัยวิสามัญก็ได้ หรือเมื่อสมาชิกสภาจังหวัดมีจำนวนไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกที่อยู่ในตำแหน่งเข้าชื่อทำคำร้องขอยื่นต่อประธานสภาจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเรียกประชุมสภาจังหวัดเป็นการประชุมสมัยวิสามัญภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่รับคำร้องขอตั้งกล่าวจากประธานสภาจังหวัด

สมัยประชุมวิสามัญให้มีกำหนดเจ็ดวัน แต่ผู้ว่าราชการจังหวัดจะให้ปิดสมัยประชุมก่อนกำหนดหรือจะให้ขยายเวลาสมัยประชุมออกไปอีกก็ได้